

CLUBBLAD 150 JAAR FANFARE NOS JUNGIT APOLLO

DE NOTENKRAKER

1864 Jubileummagazine 2014

NJA
FANFARE-ORKEST

150 JAAR

NJA
FANFARE-ORKEST

150 JAAR

Digitale uitgaven van de Notenkraaker * redactie: Leo van Lieshout

Pater Wiro Heesters heeft in 1972 enige grepen uit de geschiedenis van de fanfare geschreven. Het is in dat jaar uitgegeven en gepubliceerd in de uitgave "Heemschild" van de Heemkundige Kring De Oude Vrijheid. In delen gaan wij dit de komende maanden publiceren.

NOS JUNGIT APO L LO

enige grepen uit

DE GESCHIEDENIS DER FAN FARE

"Rooise Boeren komt naar buiten

"Met de grote trom

"Met de kleine trom

"Trompetten en Cornetten ende Fluiten. . .

Ondanks deze wat ondeugende uitlating van Floor van de Put

in zijn lied over Hertog Jan, blijken de gegevens over muziekbeoefening in ons dorp in vroeger tijd uiterst spaarzaam te zijn. Tot op het einde van de 18e eeuw horen we - buiten de kerk - alleen maar van de trommels der Guldebroeders, als zij bij feestelijke gelegenheden in optocht door het dorp trekken, of van het roeren van de trom in onveilige tijden, ten teken dat de nachtwacht op de aangewezen plaats zijn post moet betrekken om de ingezetenen tegen onguur gespuis te beschermen. Wel is in enige verordeningen sprake van muzikanten op jaarmarkten, kermissen en in cafés', maar dit slaat klaarblijkelijk op de al van ouds rondtrekkende straatmuzikanten en heeft met de beoefening van muziek door de dorpelingen zelf al heel weinig te maken. Voor het eerst horen we van een eigen "musicq collegie" in het jaar 1798. In het program dat door de gemeenteraad werd opgesteld voor het feest dat op 19 mei gevierd moest worden bij gelegenheid van de afkondiging van de 1e Staatsregeling, lezen we o.a.: "het Concert zal met hunne musiquale instrumenten verschijnen op het Raathuys alhier op uren voorschreeven en door het spelen van eenige Arias en Sinphonien den luyster en vreugde op gemelde dag vermeerren'. Ook moet het "musicq collegie met haare instrumenten" meetrokken in de optocht waarbij op het raadhuis en de beide kerken de driekleur in top zal gaan. Na

afloop krijgen de verschillende gilden evenals de aankomende jongelingen, onder den naam "Domheeren", ieder een halve ton wit bier. Verdere gegevens over dit gezelschap ontbreken.

Vooraf in de tweede helft van de 19de eeuw ontstaan, zoals overal elders, ook hier allerlei verenigingen, sommige al met een uitgesproken sociaal doel, andere alleen maar als min of meer besloten clubs met een of andere liefhebberij. De leden behoren meestal tot de gegoede stand. Zo vinden we van deze laatste groep in Sint-Oedenrode o.a. drie Liedertafels - zangverenigingen voor mannen. In het dorp was dit de Liedertafel "Cecilia", in Eerschot "Ons Genoegen" en in Olland "Amicitia". Vooraf deze laatste Liedertafel had enige vermaardheid; in 1877 komen we haar zelfs tegen als "de Opera van het naburige Olland" met als eerste acteur Fr. van de Bigchelaar en Koenraad Kluytmans.

Dan is er een Rederijkers-club "Volharding", die zich voornamelijk bezighoudt met toneel. In de Boskant vinden we een Kaart-compagnie, terwijl allerwege naast de reeds bestaande, nieuwe handboogschutterijen opgericht worden. Zo vinden we vermeld: Semper Unitas, St. Chrispijn, St. Catharina, de Eendragt, Amicitia, Rozenjacht, Oranje Boven (Vernhout), Concordia (Boskant), maar deze opsomming is beslist niet volledig. In het begin van deze eeuw komen daar nog bij een gymnastiekclub "Oefening staalt Spieren", de voetbalclub "Voorwaarts is ons Streven" en tenslotte de wielclub "Steeds vlugger is ons Doel". Er bestaan allerlei contacten tussen deze clubs, men luistert elkaars bijeenkomsten op, men organiseert dorpsfeesten, en de herbergiers varen er wel bij.

Uit de Liedertafel in de kom van het dorp ontstond in 1864 de Fanfare.

In de archieven van de Harmonie, zoals men haar meestal noemde, heeft men verzuimd de geboorte van de Fanfare te beschrijven. Pas veel later, bij het 60-jarig bestaan, heeft een van de oprichters en eerste secretaris J. van Hombergh (fr. Nicasius), dit goed gemaakt door een "kroniek" waarin hij de stichting tot in bijzonderheden beschrijft.

Het gebeurde op een repetitieavond van de Liedertafel in hotel "Martientje Vleuten". Op die avond kreeg onze directeur Gerard Wijnen een lumineus idee en hij uitte dat in de volgende bewoordingen: Jongens, we zingen goed, maar zingen is maar zingen, en me dunkt, tot opluistering van feesten moesten we iets meer kunnen doen dan zingen. Schijndel en Veghel zingen ook, maar ze doen nog iets meer. Ze hebben een harmonie. Waarom zouden wij die ook niet kunnen hebben. Ik stel voor een fanfare op te richten, wie doet er mee? Het voorstel viel in goede aarde; de glazen werden opnieuw gevuld en er werd op het voorstel geklonken". Men was echter toch nog wel zo nuchter om zich af te vragen waar het geld vandaan moest komen om de instrumenten te betalen. "De Wijnen en C. van den Broek zaten er dik genoeg bij, maar waren niet erg scheutig. De overige leden van de Liedertafel waren wel gegoede burgerjongens, maar hadden zelf weinig centen". Het oudste lid, de herbergierszoon J. C. van der Hagen (30 jaar), nam toen het woord en sprak ongeveer als volgt: "Ik ken in onze gemeente iemand die rijk is en veel humaniteit bezit, de heer H. J. Kessler. Ik stel voor op staande voet met een deputatie van vijf of zes der onzen, den heer Kessler ons plan voor te stellen. De welsprekensten der onzen begaven zich ten zijnen huize". Kessler bleek thuis te zijn en was genegen hen te ontvangen. Na enig heen en weer praten was de zaak beklonken. Kessler vond hun plan prachtig. magnifiek, en wat. de financiën betrof: 'Weest gij lieden daaromtrent nu maar niet bekommerd. Ik vind uw plan subliem, iets tot stand te willen brengen tot opluistering van onze dierbare gemeente. Bestelt een catalogus en schaft u de nodige

instrumenten aan. Wat de kosten aangaat, die zal ik dekken. Ik verstrek u lieden het bedrag renteloos, dat ge later als uw kas het toelaat, in kleine gedeelten kunt aflossen.'

Dat er daarna in het stamcafé nog eens goed gedronken en geklonken werd op de in het leven te roepen harmonie, mogen we wel beschouwen als een overbodige mededeling. Daags daarna bestelde G. Wijnen de catalogus en nam contact op met de heer J. Lurmans, kapelmeester te

Eindhoven (Apollo' s Lust). Er werd alvast een bestuur gekozen dat bestond uit: G. Wijnen, directeur en president, - Jos Wijnen, le commissaris, - A. van de Brand, 2e commissaris, terwijl het jongste lid, J. A. van Hombergh, werd benoemd tot secretaris-penningmeester. Ook de aanwerving van honoraire leden moet in die dagen al begonnen zijn. Op 9 oktober arriveerden de instrumenten, begeleid door de heer J. Lurmans in grande tenue. Ze werden voorzichtig uitgepakt en tentoongesteld op het biljart van het stamcafé. Daarna werden de 14 beginnende leerlingen als schooljongens op een rij gezet, en de heer Lurmans bezag met den grootsten ernst nauwkeurig onze lippen, waarna de uitdeling begon, echter met het consigne nog niet te blazen. De verdeling was als volgt:

Es Bugle - J. van de Loo-

le Piston - G. Wijnen

2e Piston - Piet van Maurik

le Bugle - C. van de Broek

2e Bugle - Wilh. van der Hagen

Es Trompet - Arn. Kemps

le Alto - J. van de V leuten

2e Alto - J. Habraken

le Baryton - Jos Wijnen

le Trombone - J. van Hombergh

2e Trombone - Piet Kemps

Tuba Bas - G. de Poorter

Es Bombardon - J. C. van der Hagen

Es Clarinette - A; van de Brand, die dit instrument reeds enige jaren geblazen had in de harmonie van Schijndel.

Nadat ieder zijn instrument had gekregen gaf de heer Kapelmeester enige korte inlichtingen en stond vervolgens toe de instrumenten te proberen. Er ontstond, zoals te begrijpen is, een oorverscheurend geloei. Daarmee was de fanfare geboren en zij kreeg de naam Nos Jungit Apollo. De eerste repetities werden gehouden ver van het gewoel der wereld, in den Huize De Kolk, die toen onbewoond was, gezellig op een droogje. Na ruim 6 weken trok de fanfare voor het eerst door de opgetogen gemeente naar het huis van de beschermheer H. J. Kessler voor een serenade en werd een uitvoering gegeven van 6 nummers aan onze verbouwwereerde honoraire leden in het café van P. van Hombergh. (31 december).

Sint Oedenrode.

HARMONIE „NOS JUNGIT APOLLO“

1883. 1884.

OUDEJAARS-AVOND

SOIRÉE AMUSANTE den Heer G. WIJNEN,

met uitsluitende medewerking van origine Hoonse Dichters

Aanvang 8 uur. PROGRAMMA: bij P. v. Hombergh.

1. Soenen-Clairon. <i>Fas volubilité.</i> (Harmonie)	De Duaver.
2. De Lente. (Zang) <i>Chant de la Nature.</i>	C. C. A. de Vries.
3. De Zonsklok. (Piano en Viol.) <i>La cloche du soleil.</i>	Mozart.
4. Finale van der Operette „Dorisch“ (Harmonie)	Albert.
5. Le Châlet. <i>Bergvanden.</i> (Harmonie)	A. Adame.
6. Luchters. <i>Terre-elle.</i> (Zang) <i>Terre-elle.</i>	Kennedy.
7. Vaderland. (Zang) <i>Land van de helden.</i>	H. Carrol.
8. Soenen de Carillon. <i>Fantaisie Champêtre.</i> (Harmonie)	Karin.
TIEN MINUTEN PAUZE.	
9. Soenen de Carillon. (Harmonie)	Bouquet.
10. Soenen de Carillon. (Solo en Koor) <i>Terre-elle.</i>	Wijnen.
11. Dichter van de Natuur. <i>Quatre-temps.</i> (Solo en Koor)	P. F. F.
12. Trompetten-Polka. <i>Pistons.</i>	Wijnen.
13. Le Corbillon de Chœur. <i>Les Chœurs.</i>	J. Oude.
14. De Mure van Goud. (Zang) <i>Chant de la Nature.</i>	F. A. G. J.
15. Grand Air dramatique. <i>Solo.</i>	L. K.
16. De Wacht van Bleis. (Harmonie)	L. K.

Allen toegankelijk voor III. Hoonse Leden; voor Verrekeningen bij introductie.

De Dichters:
JOS. WIJNEN, Pres.

Gedrukt bij WILHELM VAN EUPEN, te St. Oedenrode.

DE EERSTE JAREN - BEGIN VAN EEN TRADITIE.

De archieven van de Fanfare beginnen in 1865. Met enige kleine hiaten lopen ze door tot nu toe. Voor een groot gedeelte bestaan ze uit verslagen van vergaderingen. In de eerste jaren en later na 1945 bevatten ze ook lijsten van de uitvoeringen die gegeven werden, al of niet voorzien van bijzonderheden naargelang de stemming van de secretaris. Verder zijn er enige lijsten bewaard van honoraire leden met wat zij jaarlijks betaalden, en enige financiële jaaroverzichten uit de eerste jaren. Uit de paginering van het eerste van de 6 notulenboeken blijkt dat er nogal wat verloren is gegaan. Toch is er nauwelijks een jaar zonder gegevens; het meeste missen we nog tussen de jaren 1925 - 1941. Het is een onbegonnen werk om dit alles over meer dan 100 jaar - hoe interessant het soms ook is - kort samen te vatten, en we zullen ons daarom beperken tot enige grepen hieruit, die naar ik hoop, toch een inzicht zullen geven in de geschiedenis van deze vereniging, die zo nauw betrokken werd bij het lief en leed in de gemeente en die ondertussen uitgegroeid is tot een muziekgezelschap met allure. Het heeft echter wel enige tijd geduurd voor het zover was, en lange jaren is het gezelschap niet meer geweest dan andere harmonieën in omliggende dorpen, een dorpsmuziek zonder enige pretentie. Men is enthousiast begonnen. In het eerste jaar van haar bestaan gaf Nos Jungit Apollo met zijn 14 tot 20 leden niet minder dan 23 uitvoeringen. Hieronder waren een aantal serenades bij gelegenheid van verjaardagen van bestuursleden en notabelen of hun respectieve wederhelften, enige uitvoeringen in cafés voor de honoraire leden en eerste contacten met Veghel en Schijndel. Als hoogtepunten uit dat jaar mogen we aanstippen: op 20 februari een Matinee vocale en instrumentale ten behoeve van den Arme, met welwillende medewerking van de leden der Liedertafel. Mr. G. de Chausepié speelde daarbij viool en P.J. Kluytmans piano. Dit concert was het begin van een jarenlange traditie en alleen de schraperigheid van het toenmalige gemeentebestuur was oorzaak dat men er later tijdelijk mee stopte.

Regeling der Feestelijkheden.

- Nº 1. Voormiddag 10 uur. Opening van het Feest door het afsteken van het geschut en het uitsteken der vlaggen.
- Nº 2. Voormiddag 10½ uur. Regeling van den optocht op het plein vóór de Hoofdschool der Gemeente.
Het Dagelijksch Bestuur met de overige Leden van den Raad, de Leden der Schoolcommissie en van het Armbestuur begeven zich naar de woning van den Jubilaris om ZEd. hunne opwachting te maken, hem in naam der gemeente, hulde te brengen, te feliciteeren met dit heugelijke Feest, en door het aanbieden van 't Feestgeschenk der Gemeente een stoffelijk bewijs van waardeering en erkentelijkheid te geven.
- Nº 3. 11 uur. De optocht stelt zich in beweging en begeeft zich door de straat naar de woning van den Jubilaris in de volgende orde:
 - A. "Eene" afdeeling „Gardes d'honneur."
 - B. Handboogschuttersgezelschappen:
 - a. De Wapenroede.
 - b. Brouwerij.
 - c. St. Martinus.
 - d. St. Catharina en St. Barbara.
 - e. De Boudicht.
 - f. Senner Unies.
 - C. Schoolkinderen. (Meisjes.)
 - D. H.H. Leden van den Gemeenteraad, de Schoolcommissie en het Armbestuur.
 - E. De Harmonie „Nos Jungit Apollo."
 - F. Het Feestgeschenk den Jubilaris aangeboden door de Ingezetenen van de Gemeente, gedragen door Jongetjes, voorafgegaan en gevolgd door Bruidjes.
 - G. De Feestcommissie.
 - H. De Liedertafel „Ons Genoegen" en
" " " „Amicitia" van Olland.
 - J. Schoolkinderen (Jongetjes) met Schilden en Vlaggetjes.
 - K. Handboogschuttersgezelschappen:
 - a. St. Petrus (Olland).
 - b. St. Antonius (Eerle).
 - c. St. Hubertus.
 - d. Concordia.
 - e. St. Antonius (Nijssal).
 - f. Onze lieven.

Personen op de foto.

Eerste rij van links naar rechts: Harrie Foolen, politie-agent; Harrie Smits, vertegenwoordiger; Eggermont, onderwijzer O.L.-school; Bemard de Jong, borstelfabrikant; Christ van de Rijt, timmerman; Janus van Zon, brievenbezorger, schilder.

Tweede rij: Hein v. d. Broek, bierbrouwer; Servaas v. d. Brand, smid; Jan van Qorschot, schoenmaker; Pieter v. d. Hagen, dir. fa. H.W. v.d. Hagen; Johan Kemps, gemeentesecretaris; Frits Meenert (met grote trom), horlogemaker.

Derde rij: G. v. d. Velden, onderwijzer; H. Simons, kleermaker; Huub Habraken, bakker; Adr. v. d. Rijt, timmerman-aannemer-kastelein; Gerard Wijtjens, bakker; Antoon Ketelaars, schoenmaker-postbode; Marinus Willems, doodgraver.

Bovenste rij: Jan van Wijk, schilder; Antoon v. Houtum, bakker; Mathijs v. d. Brand, smid; Jan van de Ven, schilder; Willem Habraken, bakker; Lambert van Houtum, ambtenaar.

- L. Belangstellenden, die verlangen zich aan den optocht aan te sluiten.
M. Eene afdeeling: „Gardes d'honneur.”

N.B. 1°. Elk der Corporatiën wordt begeleid door een schildknaap.

2°. Aan de woning van den Jubilaris gekomen brengt hem de Harmonie „No-jungit Apollo” hare Aubade. Uitspreken der Feestrede.

Aanbieding van het Feestgeschenk der Gemeentenaren. (Dit Feestgeschenk bestaat in het portret van den Jubilaris, geschilderd in olieverf door den gevierden Kunstschilder, den Heer P. A. DE JOSSERLIN DE JONG.)

De schoolkinderen zingen een jubellied, nadat een hunner de woorden daarvan heeft gereciteerd.

Aanbieding van een lauwerkrans aan den Jubilaris door een der schoolkinderen onder het uitspreken van een heilwensch.

Feestgezang der vereenigde Liedertafels „Ons Genoegen” en „Amicitia” (Olland).

3°. De optocht trekt verder door Eerscht, en keert vandaar weder naar de woning van den Jubilaris.

De Liedertafels brengen nog een juichtoon ten gehoor en daarna zingen allen het achterstaande Feestlied, met accompagnement van de Harmonie.

Er bestaat nu gelegenheid voor Besturen van Corporatiën den Jubilaris namens hun gezelschap te complimenteeren.

Daarna vervolgt de optocht zijnen weg tot de Markt, en wordt daar ontbonden, nadat de Harmonie op de Kiosk nog een slotnummer heeft uitgevoerd.

GROOT CONCERT

te geven door de fanfare „NOS JUNGIT APOLLO”, te St. Oedenrode.
op Zaterdag 21 Januari 1905,
in de HARMONIEZAAL.

Directie de Heeren: G. J. BROHM en P. W. DIELS.

PROGRAMMA:

1. MARSCH HAMBURG * * * * *
2. MONTAGNARDS, Ouverture par SCHWEINSBERG.
3. „AVE MARIA” van GOUNOD, Bariton-Solo,
met begeleiding van viool en piano * * * * *
4. GRAFENBERGER, Walzer van GUNGE.

PAUZE.

5. „Bergen en Dalen”,
Blijspel in 2 bedrijven.

PERSONEN:

1. Van Bergen,) landlieden.	4. Krop, cipier.
2. Van Dalen,)	5. Nachtwacht.
3. Fosforus, Zaakwaarnemer.	6. Brigadier.
6. GRAND DUO du pirate. de CONCONE.	
7. SUR LES DRAGONS DE VILLARS, Fantaisie „ MAILLART.	
8. EEN NACHT IN 'T CACHOT. Komisch duet. * * * * *	
9. F I N A L E.	

Aanvang 8 uur.

Deze uitvoering is alleen toegankelijk voor H.H.
Honoraire Leden en geïntroduceerde Vreemdelingen.

HET BESTUUR.

'06/'07

F a n f a r e N. J. A.

OUDEJAARS AVOND-CONCERT

te geven door de

Fanfare „Nos Jungit Apollo”

in de Harmoniezaal te St. OEDENRODE.

PROGRAMMA.

1. **Vorwärts.** Marsch. M. Carl.
2. **A la plus Belle.** Grande Valse. A. Govaert.
3. **Turksche Marsch.** Viool-solo met begeleiding. Mozart.
4. **Jan Anijs.** Comische Voordracht.
5. **Topie of the Day.** Amer. Galop-Polka. Fluit-solo m. begel. Sousa.
6. **Bras dessus bras dessous.** Polonaise. Rinchardt.

✻ ✻ PAUZE. ✻ ✻

7. **Concert-polka** J. Bauman.
8. **Au Bords de la Sambre.** Fantaisie. G. Tack.
9. **Ons Ariaoneke.** Comische Voordracht.
10. **Wilhelm Tell.** Fantaisie. Viool-solo met begeleiding. Rossini.
11. **Marche Militaire.** Fluit-solo met begeleiding
12. **Finale.**

Aanvang 8 uur.

H.H. Honoraire leden en Geïntroduceerde vreemdelingen vrij entrée.

Niet-leden 50 cents entrée.

Het Bestuur.